

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tiedote perintätoimistoille

1. Alaikäiseen kohdistuva perintä

Etelä-Suomen aluehallintovirastoon (ESAVI) on tullut ilmoituksia alaikäisiin kohdistetusta perinnästä. Perintätoimia oli kohdistettu alaikäisiin, koska velkoja ei ollut antanut perintätoimistolle tietoa velallisten iästä.

Lain saatavien perinnästä (513/1999, perintälaki) 4 §:n mukaan perinnässä ei saa käyttää hyvän perintätavan vastaista tai muutoin velallisen kannalta sopimatonta menettelyä.

Holhoustoimesta annetun lain (442/1999, holhoustoimilaki) mukaan alle 18-vuotias henkilö on vajaavaltainen. Alaikäisellä on holhoustoimilain mukaan oikeus ilman huoltajansa suostumusta tehdä ainoastaan oikeustoimia, jotka ovat olosuhteisiin nähden tavanomaisia ja merkitykseltään vähäisiä. Sen lisäksi alaikäisellä on kelpoisuus itse määrätä siitä, minkä hän on vajaavaltaisuuden aikana omalla työllään ansainnut. Alaikäinen voi lähtökohtaisesti tehdä vain käteiskauppoja, eikä alaikäinen voi holhoustoimilain mukaan edes huoltajansa suostumuksella ottaa muuta lainaa kuin valtion takaamaa opintolainaa. Holhoustoimilaissa on rajoitettu alle 18-vuotiaan lapsen oikeustoimikelpoisuutta, koska sääntelyllä pyritään suojaamaan alaikäisen puutteellista kykyä hoitaa taloudellisia asioitaan.

Kuluttaja-asiamiehen ohjeen Hyvä perintätapa kuluttajaperinnässä 2/2014 mukaan ammattimaiselta perintätoiminnan harjoittajalta edellytetään perinnässä erityistä huolellisuutta. Ohjeessa on niin ikään korostettu, että alaikäisen suojelun periaate tulisi ottaa perinnässä huomioon ja yksinomaan alaikäiseen kohdistuvan perinnän tulisi olla poikkeuksellista. Kuluttaja-asiamiehen näkemyksen mukaan jo sopimuskäytännössä pitäisi lähtökohtana olla se, että huoltajan suostumusta vaativissa sopimuksissa maksuvelvolliseksi sovitaan suostumuksen antaja eikä palvelua käyttävä alaikäinen. Myös eduskunnan oikeusasiamies on ratkaisukäytännössään punninnut alaikäisen lapsen edun näkökulmasta laskutuksen ja perinnän aiheellisuutta sekä lapsen itsemääräämisoikeuden rajoja (esimerkiksi EOAK 18.6.2009, diaarinumero 1090/2007 ja EOAK 1.3.2019, diaarinumero 89/2018). Ratkaisujen mukaan velkojan tulee kiinnittää erityistä huomiota maksuunpanon aiheellisuuteen ja perintätoimien kohdistamiseen ottaen huomioon lapsen suojeluun ja itsemääräämisoikeuteen liittyviä seikkoja.

Alaikäisen oikeustoimikelpoisuudelle asetettujen rajoitusten takia on poikkeuksellista, että alaikäiseen olisi ylipäättänsä tarvetta kohdistaa perintätoimia. Tästä huolimatta

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIKASTO

puh. 029 501 6000
fax 03 570 8002
kirjaamo.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela

Postiosoite: PL 150, 13101 Hämeenlinna

Hämeenlinnan päätoimipaikka
Birger Jaarlin katu 15,
Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
Ratapihantie 9,
Helsinki

Kouvolan toimipaikka
Kauppiamiehenkatu 4,
Kouvola

esimerkiksi vahingonkorvaus- ja tai verovelvollisuuteen perustuvia saatavia voidaan periä alaikäiseltäkin. Alaikäiseen kohdistuvassa perinnässä on kuitenkin aina kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, ettei perintätoimilla tarpeettomasti vaaranneta alaikäisen suojelun periaatteen toteutumista ja että perinnässä muutenkin kiinnitetään erityistä huomiota alaikäisen velallisen oikeuksiin. Ammattimaisen perintätoiminnan harjoittajalle asetettu erityinen huolellisuusvelvoite edellyttää perintäyhtiöltä muun muassa varmistumista sellaisista perintätoimeksiannosta koskevista perusasioista, joiden selvittäminen voi tapahtua ilman kohtuutonta vaivaa. Alaikäisen velallisen kohdalla on keskeistä selvittää etenkin, onko perinnän kohdistaminen alaikäiseen oikeudellisesti perusteltua.

Vaikka perintätoimistolla on lähtökohtaisesti oikeus luottaa saatavan perusteen oikeellisuuteen, sen on tästä huolimatta pyrittävä varmistamaan kohtuullisin toimenpitein, että alaikäisen suojelun periaate toteutuu perinnässä. Tämän vuoksi perintätoimiston tulee huolehtia siitä, että se saa perintätoimeksiannon yhteydessä toimeksiantajalta yksilöivän tiedon velallisen iästä. Jos tällaista tietoa ei hankita ennen perinnän aloittamista, perintäyhtiö saattaa aiheettomasti kohdistaa perintätoimenpiteitä alaikäiseen henkilöön.

2. Riittävä maksuaika

Väliaikaisesti voimassa olevan perintälain 3 c §:n 1 momentin mukaan uudesta 3 b §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetusta maksumuistutuksesta tai uudesta 3 b §:n 1 momentin 2–4 kohdassa tarkoitetusta maksuvaatimuksesta saa vaatia perintäkuluja velalliselta vain, jos edellisen maksumuistutuksen tai maksuvaatimuksen lähettämisestä on kulunut vähintään 7 päivää. Lainkohdan 2 momentin mukaan edellä 3 b §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetusta maksuajan pidennyksestä saa vaatia perintäkuluja velalliselta vain, jos maksuaikaa pidennetään vähintään 14 päivällä.

Lain esitöistä (HE 59/2021 vp) ilmenee, että säännösten tavoitteena on varmistaa, että velallisella on perintätoimenpiteiden välillä riittävästi aikaa huomautusten tai maksusuorituksen tekemiseen ennen mahdollisia seuraavia perintätoimenpiteitä. Tavoitteena on myös estää se, että perintäkulut muodostuvat epäasianmukaisen suuriksi sen vuoksi, että perintätoimenpiteitä suoritetaan kohtuuttoman lyhyin aikavälein. Sääntelyä tehtäessä on otettu huomioon, että liikesuhteissa perinnän nopeus ja tehokkuus voi olla velkojalle ensiarvoisen tärkeää.

Aluehallintovirasto on edelleen saanut yhteydenottoja, joiden mukaan perintäkirjeet eivät ole saavuttaneet velallista ajallaan. Aluehallintovirasto toteaa, etteivät perintätoimistot ole vastuussa mahdollisista postinkulkuun liittyvistä ongelmista. Aluehallintovirasto kuitenkin kiinnittää perintätoimistojen huomiota siihen, että niiden tulee aina varmistua siitä, että velalliselle jää riittävä aika maksun tai huomautusten tekemiselle joko perintäkirjeen päiväyksen ja eräpäivän välisenä aikana tai ennen uuden kirjeen lähettämistä. Riittävänä maksuaikana ei voida pitää esimerkiksi perintäkirjeen saapumista velalliselle vasta eräpäivänä tai sitä edellisenä päivänä, kun huomioidaan muun ohella se, että muissa kuin kuluttajasaatavissa suorituksen tulisi olla maksunsaajan tilipankissa jo eräpäivänä. Mainitun riittävän maksuajan mahdollistaakseen perintätoimistojen tulee käytännössä huomioida laissa mainittujen seikkojen lisäksi käyttämiensä postinkuljetusyhtiöiden sopimuksenmukainen kuljetusaika sekä kirjeen lähettämisen ja vastaanottamisen väliin jäävä mahdollinen viikonloppu ja pyhäpäivät perintätoimenpiteiden aikatauluttamisessa ja eräpäivän määrittelyssä. Samoin perintätoimiston tulee ottaa huomioon toiminnassaan esimerkiksi kuljetusyhtiön lakkotilanteesta johtuvat viivästykset postinkulussa. Lisäksi aluehallintovirasto on jo kiinnittänyt perintätoimistojen huomiota riittävän maksuajan noudattamiseen aiemmin 12.2.2020 antamassaan tiedotteessa.

3. Perintäkulujen periminen omiin nimiin ja lukuun jälkiperinnässä

Etelä-Suomen aluehallintovirasto oli päätöksessään ESAVI/11730/2019 tutkinut muun ohella perintäyhtiön menettelyä, jossa sen käyttämän perintäkirjeen velkaerittelyssä yhteisen jälkiperintäkulun toimeksiantajaksi oli merkitty perintäyhtiö itse ja selitteeksi: ”kulut jälkiperinnän yhteisistä toimenpiteistä.” Aluehallintovirasto katsoi, että perintäyhtiö peri saatavia omiin nimiin ja omaan lukuunsa, eikä velkojien lukuun. Lisäksi perintäyhtiön antamasta selvityksestä ei ilmennyt, keiden velkojien lukuun saatavia perittiin ja miten yhteinen perintäkulu oli jyvitetty eri velkojien ja velkojen kesken. Perintäyhtiö valitti aluehallintoviraston päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen.

Helsingin hallinto-oikeus antoi asiassa ratkaisun 26.8.2021 (H4007/2021). Hallinto-oikeus hyväksyi aluehallintoviraston päätöksen perustelut. Hallinto-oikeus katsoi, että jälkiperinnässä eri velkojien vastuulla olevien, toimeksiantajalle korvattavien perintäkulujen yhteismäärää ei voida esittää velalliseen nähden siten, että perintäkulujen toimeksiantajana mainitaan perintätoimisto ja että eri velkojien ja velkojen osuudet kuluista eivät ole velallisen nähtävillä ja tiedossa. Ratkaisun mukaan perintätoimiston on myös jälkiperinnässä kyettävä yksilöimään eri velkojien vastuulle kohdentuvien perintäkulujen määrä siitä huolimatta, että sillä ei olisi enää viiden vuoden jälkeen velvollisuutta säilyttää asiakirjoja. Lisäksi ratkaisusta ilmenee, että mikäli perintätoimisto ei menettele edellä mainitulla tavalla, se ei voi varmistua siitä, että sen jälkiperinnässä perimiin yhteisiin perintäkuluihin ei sisälly esimerkiksi lakanneen tai riitautetun saatavan perintäkuluja. Ratkaisusta on haettu valituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta.

4. Päätöslyhennelmät

ESAVI on julkaissut uusia lyhennelmiä perintätoimen valvonnassa antamistaan päätöksistä, esimerkiksi saatavien yhdistämisestä ja alaikäiseen kohdistuvasta perinnästä. Lyhennelmien avulla aluehallintovirasto pyrkii jakamaan perintätoimen harjoittajille sekä velallisille tietoa valvontakäytännössään esiin nousseista keskeisistä kysymyksistä ja linjauksista sekä ohjaamaan perintätoimistoja toimimaan lain ja hyvän perintätavan mukaisesti. ESAVI kehottaa perintätoimistoja seuraamaan aluehallintoviraston verkkosivuille päivitettäviä lyhennelmiä aktiivisesti. Päätöslyhennelmät löytyvät osoitteesta <https://avi.fi/paatoslyhennelmat/perinta>.

5. Selvityspyyntöjen ja päätösten toimittaminen sähköisesti

Aluehallintovirasto pyytää perintätoimistoja toimittamaan mahdollisen suostumuksensa vastaanottaen aluehallintoviraston selvityspyynnöt ja päätökset vastaisuudessa sähköpostin välityksellä. Sähköinen asiointi nopeuttaa ja sujuvoittaa menettelyä. Asiointiin tarkoitettu sähköpostiosoite tai -osoitteet pyydetään ilmoittamaan osoitteeseen elinkeinot.etela@avi.fi. Aluehallintovirasto ei suostumuksen antamisen jälkeen lähetä perintätoimistolle paperisia kirjeitä muissa kuin todisteellisesti tiedoksi annettavissa asioissa. Pyyntö ei koske niitä perintätoimistoja, joilta suostumus on saatu jo aiemmin.

Lisätietoja Ylitarkastaja Matti Laiho, puh. 0295 016 546
Ylitarkastaja Jouni Kiviniemi, puh. 0295 016 627
Ylitarkastaja Sinikka Elers, puh. 0295 016 573
Ylitarkastaja Julius Elomaa, puh. 0295 018 042

etunimi.sukunimi@avi.fi